

נב א מיי פ"ו מהל' עדות הל' ד סמג עשין קח טוש"ע ח"מ ס' מו סעיף יב:
ר ב מיי פ"ז מהל' טוען ונטען הל' יד ופ"ה מהל' שכנים הל' ה סמג עשין זה וס' פב טוש"ע ח"מ ס' קמ סעיף טו וס' קסא סעיף ה ועי' צ"ז:

ההוא שמרא דהוה חתימי עליה בי תרי שכיב חד מינייהו אתא אחוה דהאי דקאי וחד אחרינא לאסהודי אחתימת ידיה דאיך סבר רבינא למימר היינו מתני' ג' אחין ואחד מצטרף עמהן אמר ליה רב אשי *מי דמי התם לא נפיק נבי ריבעא דממונא אפומא דאחי הכא נפיק נבי ריבעא דממונא אפומא דאחי: **מתני'** אלו בדריס שיש להן חזקה ואלו בדריס שאין להן חזקה יהיה מעמיד בהמה בדחצר תנור ריחים וכיריים ומגדל תרנגולים ונותן ובלו בדחצר אניה חזקה אבל עשה

מחציתה לבחמתו גבוה עשרה טפחים וכן לתנור וכן לכיריים וכן לריחים הכנים
 תרגוליון לתוך הבית ועשה מקום ליבול עמוק שלשה או גבוה שלשה הרי
 זו חוקה: **גמ'** מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא אמר עולא כל שאילו
 בנכסי הגר קנה בנכסי חבירו קנה כל שאילו בנכסי הגר לא קנה
 בנכסי חבירו לא קנה מתקיף לה רב ששת וכללוא הוא והרי ניר
 דבנכסי הגר קנה בנכסי חבירו לא קנה והרי אכילת פירות דבנכסי
 חבירו קנה בנכסי הגר לא קנה אלא אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוא
 תנא

אין עד הכי יכול להטָרף עם אחר מן השוק להעיד על חתימת יד המת אלא לִרְדֵּךְ שנים מן השוק להעיד עליו: **אמא אחוה דאחא**. דאחי של עד הכי זא להטָרף עם אחד מן השוק להעיד על חתימתו כדפרישית לִרְדֵּךְ שנים מן השוק להעיד על חתימתו להחזיק המת: היינו **מחזיקין**. דאף על גב דשני אחין פסולין לעדות אחת דלא חשיבי אלא כחד אפילו הכי מכשרא להו מחזיקין להשליש אחין בעדות קרקע אחד מחזר שאין זה מעיד על אחת שנה שזה מעיד אף כאן העד הכי מעיד על החתימה שלו ואחיו על חתימת יד המת: **הסם**. במחזיקין לא קנפיק כל הממוין: **גבי ריבועא**. חסר רביע דהיינו שלשת חלקים ממון אפומא דאחי אלא פלגא הוא דנפיק אפומא דעד נכרי ופלגא נפיק אפומא דאחי והלכך כשירין לעדות זו לטעמא דפסיל רחמנא קרובים בעדות אחת לפי שאין חשבוין אלא כאיש אחד ורגבי חוקת שלש שנים דאחי דמו שארי איש אחד שמטָרף עמיה מוועיל בשלשמן אלא רחמא דהא חוקה שלש שנים: **אבל הכא**. גבי שטרא נפיק שלש רבעא דממונא דאחי שלש חלקי הממוון אפומא דאחי וכי חשבת לאחי כעד אחד נמנא עד אחד מגבה שלשה חלקים והאחד רביע ולא קרינא על פי שנים עדים וגו': **בבבבב** אלו דברים שיש להם חוקה. כלומר אלו מיני תשמישין דאמרין לקמן שאדם משתמש בשל חצירו שאם משתמש שלש שנים ולא מיחה בו חצירו יש לו חוקה לזה הממוין ויכול לטעון אהה נתתו לי לתשמיש זה במתנה או מכרתי לי כגון תשמישין קבועין כדמפרש לקמן שאדם מקפיד עליהן אם ינעשין שלא ברשותו והלכך בשלש שנים הוא חוקה דומיא דבורות שיחין ומערות וצית השלחין וכל הך דלעיל [בבב]. דכיון דקביעות תשמיש הוא דמחזיק בגופה של קרקע חצירו דמי והוא חוקה בשלש שנים. ורבינו חננאל פירש אלו דברים שיש להם חוקה כאשר כבר פירשנו ואלו נהירא אלא להקמה קאי כדפרישית דאי לעיל קאי ומקשה דלעיל היא אריכות לשון של היכל הוא בלא יורד וכו' ודלכתי מניין לקמן יש להם חוקה טובא. כללל דמילתא כל היט יאן חוקה דמתן במחזיקין עד סוף הפרק בחזקת שלש שנים מיידי כדממוכה בבבבב [לקמן נט]. בל לפני רבי חייל אמר לו יגעת בני יגעת: **היה מעמיד במתה כו'**. כל הך דברים המוטללין הן ואין תשמיש של קביעות ואין בעל חזר מקפיד עד ארבע וחמש שנים ולכך אין לו חוקה למחזיק לומר מדוע לא מחית בידי דאמר ליה בעל חזר לא חששתי למחות דלא מחזקת בגוף הקרקע כדמחזקי אינשי ולא הייתי נפסד כלום ומעתה אני מקפיד: **פגור וכירים**. מוטללין הן וכן ריחים בריחא דירא: **אבל עשה מחילה בחזר כו'**. הרי זה גדר והרי זו חוקה כל מקום תוך המחילות שעשה יכול לטעון לקוח הרי: **הכנים הרנגולין נסור הבית**. של חצירו שלש שנים גם על זאת ודאי מקפיד אינש ואם לא מיחה הפסיד דודאי על פיו עשה וברשותו: **ועשה מקום כו'**. או עשה מקום: **עמוק שלשה**. כדי שלא יתפור: או גבוה שלשה. מחילה גבוהה שלשה: **גב' מאי שנא רישא**. דבהעמדת במתה כדי בלא מחילה אין לו חוקה: **מ"ס אינשי**. דעשייתא מחילה קנה. וקא ס"ד אהבה דבאנשי בעלמא שאינו בר חזר זו קאמר דאין לו חוקה והלכך קפיד ליה מ"ס רישא מסיפא הא ודאי מקפידין יש חזר על איש נכרי שביצא כאן בהמומיו ומדלא מיחו ודאי הקנו לו מקום בחזר זה להעמיד בהמומיו ואמאי אין לו חוקה ולקמן [ע"ב] מתוך לה בשותפין: **אמר ועולא**. כל חוקה רעועה דלא קנה אם זא לעשותה בנכסי הגר לקנותה מיד. והוא הדין לענין קונה קרקע מחצירו וא"ל לך חזק וקני והלך והחזיק חוקה רעועה דלא קנה כגון העמדת שם בהמתו או תנור וכירים דאין זה נעל וגדר דלא עשה שום חזקין בגוף הקרקע: **בנכסי חצירו נמי לא קנה**. כלומר לענין חוקת שלש שנים שלוקח אומר לקחתי ומכר אומר לא מכרתי אינה קרויה חוקה להיות במקום עדי מכירה דהא לא עבד ולא מידי: **כל שאילו בנכסי הגר קנה**. כגון עשיית מחילה ורפך בה פורתא: **בנכסי חצירו נמי קנה**. כלומר הוא חוקה. ומיחו הקניו ע"י מעות או מתנה היא. ומיחו הכנים תרנגולין לתוך הבית דקתי סיפא דאחי חוקה בנכסי הגר לא היא אלא ודאי דלא פריך דלא משום עדיפא קפריך רב שעת. ואית דמפרש להכנים תרנגולין נמי או חוקה בנכסי הגר דנכסי הגר שגנבל את חזקת צפניהם אלא מילתא היא דנעילת מת לאו חוקה היא דאחי דומה אלא למצריח ארי כדאמרן לעיל (ג). ונעל דלת בצנין מיידי שגנבל דלת או סמימה: **ובללא הוא**. בתמייה דקא מדמיית חוקת שלש שנים שחלי בקפידא לחזקת קנין נכסי הגר שחלי בתקון הקרקע: **גיר**. אמרינן בפירקין דלעיל (ד) דלכילי ענלמא ניר לא הו חוקה דנכסי הגר קנה אפי' רפך בה פורתא ובנכסי חצירו לענין שלש שנים לא קנה בחזקת זו לפי שהכל תלוי באכילת הפירות שאם יחורש ולא יוכל אין בעל הקרקע מפסיד שהרי ירע ואחר יאכל: **וארי אכילת פירות**. לקיטת הפירות דנכסי חצירו קנה אם אכל הפירות שלש שנים דהוא אכילת שלש שנים בנזקם עדות שקנה הקרקע זו מן הצעלים כדאמרן בבבבב פירקין: **ובנכסי הגר לא קנה**. דאין זה נעל וגדר כדאמרן לעיל (ד) (ה). האי מאן דפסח דיקלא אדעתא דחיותא לא קני: **אלא אמר רב נתנא אמר רבה צר אבוב**. לעולם גבי איש נכרי שזא להעמיד במתה בחזר אחרים שאין לו בה שותפות לא שגא רישא ולא שגא סיפא דהוא חוקה שאין גבי חזר מניחין לנכרים להשתמש תשמישין הללו בחזר שבהן אלא אם כן נטלו רשות מהן ואם לא מיחו בחזק שלש שנים חוקה:

[illegible]